

УДК 811.111'42:32.019.51

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/69-1-30>

Максим КАРПУСЕНКО,

orcid.org/0000-0002-7400-9070

*старший викладач кафедри ділової іноземної мови та перекладу
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
(Харків, Україна) mkarpusenko@karazin.ua*

Наталія КАРПУСЕНКО,

orcid.org/0000-0001-7296-1167

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри романо-германської філології
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
(Харків, Україна) n.karpusenko@karazin.ua*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СТИЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ ВИРАЗНОСТІ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ (на матеріалі виступу Дж. Байдена 21 лютого 2023 р.)

У даній статті розглядається роль публічних виступів в політичному житті, які виконують функцію комунікації та впливу на виборців. Порівняно з передвиборчими дебатами, виступи політиків є частиною підготовленого мовлення, дозволяючи використовувати стилістичні засоби для підсилення ефективності та збудження інтересу дослідників.

В статті проведений аналіз сучасних досліджень у сфері англomовного політичного дискурсу. Ця стаття має за мету дослідити використання лексичних та синтаксичних засобів виразності в підготовленому мовленні політика на прикладі виступу Дж. Байдена перед польською аудиторією 21 лютого 2023 року. Проведений аналіз дозволяє виокремити вживання метафор, метонімії, порівнянь, епітетів, оказіоналізмів та алітерацій у мовленні Дж. Байдена для досягнення різноманітних ефектів, таких як підсилення емоційної насиченості, створення антитез та підкреслення важливих моментів.

Аналізуючи засоби виразності, автори приділяють увагу їх впливові на комунікативні стратегії політиків, особливо у контексті публічних виступів. Стаття спрямована на заповнення прогалів в дослідженні використання цих засобів у публічних виступах політиків та підсилення розуміння їхнього впливу на аудиторію.

Наведені засоби виразності допомагають мовцю досягти різноманітних риторичних цілей, включаючи підсилення емоційної насиченості промови, структурування повідомлень та підкреслення ключових моментів. Аналізовані приклади демонструють різноманітність та ефективність використання цих засобів в мовленні Дж. Байдена.

Зазначена структура синтаксичних засобів виразності, включаючи анафори, епіфори, рефрени, повтори з розширенням та випущенням, а також зміну структури речень через емфатичні структури, риторичні питання, антитези, тріади та вставні конструкції, глибоко аналізують вплив цих структурних прийомів на риторичні стратегії мовця.

Цей аналіз може служити основою для подальших досліджень у сфері політичного дискурсу, спрямованих на розкриття впливу стилістичних засобів виразності на ефективність комунікації та переконання аудиторії.

Ключові слова: *політичний дискурс США, лексичні засоби виразності, синтаксичні засоби виразності, публічні промови, підготовлене мовлення.*

Maksym KARPUSENKO,

orcid.org/0000-0002-7400-9070

*Senior Lecturer at the Department of Business Foreign Language and Translation
V.N. Karazin Kharkiv National University
(Kharkiv, Ukraine) mkarpusenko@karazin.ua*

Nataliya KARPUSENKO,

orcid.org/0000-0001-7296-1167

*Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor at the Department of Roman-Germanic Philology
V.N. Karazin Kharkiv National University
(Kharkiv, Ukraine) n.karpusenko@karazin.ua*

PECULIARITIES OF THE USE OF STYLISTIC MEANS OF EXPRESSION IN THE AMERICAN POLITICAL DISCOURSE (on the material of J. Biden's speech on February 21, 2023)

This article discusses the role of public speeches in political life, which fulfill the functions of communication and influencing voters. Compared to electoral debates, politicians' speeches are a part of prepared discourse, allowing the use of stylistic devices to enhance impact and arouse researchers' interest.

The article analyses contemporary research in the field of English-language political discourse. This article aims to investigate the use of lexical and syntactic expressive means in the prepared speech of a politician, exemplified by J. Biden's speech before a Polish audience on February 21, 2023. The analysis highlights the usage of metaphors, metonyms, comparisons, epithets, occasionalisms, and alliterations in Biden's speech to achieve various effects such as enhancing emotional intensity, creating antitheses, and emphasizing crucial moments.

While analysing expressive means, the authors focus on their impact on politicians' communicative strategies, especially in the context of public speeches. The article aims to address gaps in the research of these means' usage in politicians' public speeches and enhance the understanding of their influence on the audience.

The outlined structure of expressiveness assists the speaker in achieving various rhetorical objectives, including enhancing emotional intensity, structuring messages, and underscoring key moments. The analysed examples demonstrate the variety and effectiveness of using these means in Biden's speeches.

The structure of syntactic expressive means, including anaphoras, epiphoras, refrains, repetitions with expansion and omission, as well as changes in sentence structure through emphatic structures, rhetorical questions, antitheses, triads, and parenthetical constructions, is deeply analysed for its impact on the speaker's rhetorical strategies.

This analysis can serve as a foundation for further research in the field of political discourse, aimed at uncovering the influence of stylistic expressive means on communication effectiveness and audience persuasion.

Key words: *US political discourse, lexical means of expressiveness, syntactic means of expressiveness, public speeches, prepared speech.*

Постановка проблеми. Публічні виступи є невід'ємною частиною політичного життя суспільства та засобом комунікації та впливу на виборця. На відміну від передвиборчих дебатів, які ми розглядали раніше, вони є частиною підготовленого мовлення, що дає можливість зробити його більш стилістично забарвленим, а отже таким, що викликає інтерес дослідників.

Аналіз досліджень. Сучасна лінгвістика активно досліджує різні аспекти англійського політичного дискурсу, приділяючи особливу увагу таким питанням, як інтердискурсивність політичного дискурсу (про це свідчать дослідження І.С. Шевченко (Шевченко, 2009), когнітивно-комунікативні характеристики (що розглядаються у працях О.В. Горіної (Горіна, 2008), мовностилістичні особливості політичної полеміки (Лосева, 2016), а також лінгвокогнітивний та комунікативно-когнітивний підходи до формування іміджу президента, що досліджуються М.Б. Тхіром (Тхір, 2014).

Додатково, аспекти політичного дискурсу Барака Обами проаналізовані А.А. Прокопенко (Прокопенко, 2016). Раніше ми вже досліджували вживання стилістичних засобів виразності у не підготовленому мовленні політиків (Карпусенко, Карпусенко, 2018, 2019).

Не можна також не відзначити, що публічне мовлення політиків насамперед визначається реалізацією конкретних комунікативних стратегій, а успішність цих стратегій значною мірою залежить від вправного використання стилістичних засобів

виразності, зокрема лексичних та синтаксичних. Недостатньо дослідженим, на наш погляд, залишається вживання цих засобів у публічних виступах політиків.

Мета статті полягає у дослідженні лексичних та синтаксичних засобів виразності у підготовленому мовленні політиків на матеріалі виступу Дж. Байдена 21 лютого 2023 року.

Виклад основного матеріалу. Підготовлене мовлення Дж. Байдена під час виступу перед польською аудиторією 21 лютого 2023 року насичене як лексичними, так і синтаксичними засобами виразності. До лексичних засобів ми відносимо метафори, метонімії, порівняння, епітети, оказіоналізми та алітерації. Наведемо приклади їхнього вживання та проаналізуємо їх.

You know, it was nearly one year ago – nearly one year ago I spoke at the Royal Castle here in Warsaw, just weeks after Vladimir Putin had unleashed his murderous assault on Ukraine.

У цьому прикладі Дж. Байден використовує яскраву метафору (“murderous assault”) та уособлення (“unleashed ... assault”), підкреслюючи жорстокість нападу Путіна.

Розглянемо такий приклад:

And the principles that had been the cornerstone of peace, prosperity, and stability on this planet for more than 75 years were at risk of being shattered.

Тут вживаються дві метафори. По-перше, принципи порівнюються з наріжним каменем і можуть бути «розбиті» (shattered). По-друге, абстрактні

поняття миру, процвітання та стабільності порівнюються з будівлею, адже вони є наріжним каменем (“cornerstone of peace, prosperity, and stability”).

В іншому прикладі за допомогою образної метафори Дж. Байден наділяє рису характеру людини ознаками, притаманними зброї:

He found himself at war with a nation led by a man whose courage would be forged in fire and steel: President Zelenskyu.

Поряд з метафорами Дж. Байден вживає і метонімії. Наприклад,

When President Putin ordered his tanks to roll into Ukraine, he thought we would roll over.

У цій фразі «танки» виступають як метонімічний образ, що вказує на великий масштаб військового вторгнення в Україну. Тут термін «танки» вживається як позначення не лише застосування конкретних бойових технічних засобів, але і взагалі військової операції та агресії. З іншого боку, наказ віддається не танкам, а людям, які ними керують.

Вживання епітетів прикрашає мовлення та надає потужності меседжу. Дж. Байден вживає як позитивні, так і негативні епітети.

Each time in the U.N., that vote has been overwhelming.

In that darkest moment of their lives, you, the people of Poland, offered them safety and light.

В вищеведеному прикладі вживається також і метафора (“offered them safety and light”).

В цій промові Дж. Байден вживає гіперболи із застосуванням порівнянь:

There is no sweeter word than freedom. There is no nobler goal than freedom. There is no higher aspiration than freedom.

Використані порівняння “sweeter word than freedom”, “nobler goal than freedom” та “higher aspiration than freedom” мають різкий перебільшений характер і служать для підсилення значущості поняття «свобода».

Вживання алітерації допомагає зміцнити ритмічну структуру речення та залучити увагу до певних слів, роблячи фразу більш виразною:

Appetites of the autocrat cannot be appeased. They must be opposed.

Поряд з вищезазначеними засобами у промові знаходимо й оказіоналізми:

He thought he'd get the Finlandization of NATO. Instead, he got the NATOization of Finland – and Sweden.

Тут вжиті два оказіоналізми:

“Finlandization” – це термін, який походить від назви Фінляндії та має специфічне значення в політичному контексті. Він вказує на ситуацію, коли країна намагається підтримувати нейтралі-

тет та відсутність конфлікту з сусідами, особливо з Радянським Союзом. “NATOization” – це термін, який стосується приєднання країни до Північно-атлантичного альянсу (NATO). Він позначає процес приєднання або членство у цій організації. Ці оказіоналізми вжиті для створення антитези між очікуваннями Путіна та реальністю.

Тепер розглянемо синтаксичні засоби виразності, які ми пропонуємо поділити на ті, які ґрунтуються на повторах (анафори, епіфори, рефрени, повтори з розширенням та випущенням) та ті, які змінюють структуру речення (емфатичні структури, риторичні питання, антитези, тріади, вставні конструкції).

В такому прикладі мовець використовує одразу анафоричні (“between”, “there is no”) та епіфоричні повтори (“than freedom”), а також рефрен (“Freedom.”):

A choice between chaos and stability. Between building and destroying. Between hope and fear. Between democracy that lifts up the human spirit and the brutal hand of the dictator who crushes it. Between nothing less than limitation and possibilities, the kind of possibilities that come when people who live not in captivity but in freedom. Freedom. Freedom. There is no sweeter word than freedom. There is no nobler goal than freedom. There is no higher aspiration than freedom. Americans know that, and you know it. And all that we do now must be done so our children and grandchildren will know it as well. Freedom. The enemy of the tyrant and the hope of the brave and the truth of the ages. Freedom.

Ці засоби використовуються, щоб зміцнити риторичний вплив промови, підкреслити значення «свободи» та надати тексту виразність та драматизм.

Прикладом повтору з випущенням може бути такий фрагмент:

When President Putin ordered his tanks to roll into Ukraine, he thought we would roll over. He was wrong. The Ukrainian people are too brave. America, Europe, a coalition of nations from the Atlantic to the Pacific – we were too unified. Democracy was too strong.

В кожному з виділених повторів випущена ідея капітуляції: українці, союзники та демократичні сили були відповідно занадто хоробрими, об'єднаними та сильними, щоб здатися (to roll over).

Наведемо приклад повтору з розширенням синтаксичної структури:

It's a sacred oath. A sacred oath to defend every inch of NATO territory.

Такий повтор, а також зумовлена ним риторична пауза, надають висловлюванню більшої ваги.

Прикладом вживання емпатичної структури вважаємо такий фрагмент:

The people of Poland know that. You know that. In fact, you know – you know it better than anyone here in Poland. Because that's what solidarity means.

За допомогою емфаз мовець прагне привернути увагу до важливих для поляків понять. Слово “solidarity” співзвучно з відомим рухом польських профспілок у 80-х рр. ХХ ст.

За допомогою вставної конструкції мовцю вдається наголосити на важливості своєї думки. В цьому прикладі Дж. Байден одночасно використовує розширення синтаксичної структури та випущення:

Only four – four in the entire U.N. – voted with Russia. Four.

Використання риторичних питань активізує увагу адресата, а антитези – для створення контрасту та протиставлення ідей.

Would we respond or would we look the other way? Would we be strong or would we be weak? Would be all of our allies – would be united or divided?

Вживання тріади сприяє переконливості повідомлення, а також допомагає мовцю структурувати мовлення, що полегшує сприйняття адресатом:

Democracies of the world will stand guard over freedom today, tomorrow, and forever.

Висновки. Знайдені нами стилістичні засоби виразності свідчать про намагання мовця зробити свою промову більш емоційно забарвленою, апелювати не лише до фактів, але й до почуттів слухача. Різноманітність стилістичних засобів виразності допомагає утримати увагу адресата та збільшити вплив на нього.

Перспективи подальших досліджень можуть включати такі аспекти: виявлення та дослідження взаємозв'язку між стилістичними засобами виразності та комунікативними стратегіями та тактиками; аналіз стилістичних засобів виразності у непідготовленому мовленні Дж. Байдена; порівняння стилістичних засобів у підготовленому та непідготовленому мовленні американських політиків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Горіна О.В. Когнітивно-комунікативні характеристики американського електорального дискурсу республіканців : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2008. 21 с.
2. Карпусенко М.В., Карпусенко Н.В. Стилiстичнi особливостi синтаксичних структур президентських дебатiв (на матерiалi третiх дебатiв Х. Клінтон та Д. Трампа). *Науковий вiсник Мiжнародного гуманiтарного унiверситету. Сер.: Фiлологiя.* № 33. Том 2. 2018. С. 48–50.
3. Карпусенко М.В., Карпусенко Н.В. Лексичнi засоби виразностi як реалiзацiя комунікативних стратегiй у полiтичному дискурсі Сполучених Штатiв Америки (на прикладі других дебатiв Х. Клінтон та Д. Трампа). *Науковий вiсник Мiжнародного гуманiтарного унiверситету. Сер.: Фiлологiя.* № 39. Том 2. 2019. С. 119–122.
4. Лосєва І.В. Мовностилістичні особливості політичної полеміки кандидатів у президенти США (на матеріалі інтернет-дискурсу) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 261 с.
5. Прокопенко А.А. Президентський дискурс Барака Обама: когнітивно-комунікативні аспекти : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 23 с.
6. Тхір М.Б. Створення іміджу президента в американському політичному дискурсі: лінгвокогнітивний та комунікативно-когнітивний аспекти (на матеріалі політичних промов Барака Обама) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Херсон. держ. ун-т. Херсон, 2014. 295 с.
7. Шевченко І.С. Інтердискурсивність політичного дискурсу. Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. 2009. № 848. *Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов.* Вип. 58. С. 53–57.
8. Remarks by President Biden Ahead of the One-Year Anniversary of Russia's Brutal and Unprovoked Invasion of Ukraine. Transcript. URL: <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2023/02/21/remarks-by-president-biden-ahead-of-the-one-year-anniversary-of-russias-brutal-and-unprovoked-invasion-of-ukraine/> (дата звернення: 27.08.2023)

REFERENCES

1. Horina O.V. (2008) Kohnityvno-komunikatyvni kharakterystyky amerykanskohe elektoralnohe dyskursu respublikantsiv [Cognitive-communicative characteristics of the American electoral discourse of Republicans] Synopsis diss. Cand. Of Phil. Sciences: 10.02.04. V.N. Karazin KhNU, 21. [in Ukrainian].
2. Karpusenko M.V., Karpusenko N.V. (2019) Leksychni zasoby vyraznosti yak realizatsiia komunikatyvnykh stratehii u politychnomu dyskursi Spoluchenykh Shtativ Ameryky (na prykladi druhykh debativ Kh. Klinton ta D. Trampa) [Lexical means of expressiveness as the implementation of communicative strategies in the political discourse of the United States of America (as illustrated by the second debate of H. Clinton and D. Trump)]. *Scientific Bulletin of the International Humanities University. Series: Philology*, 39. 2. 119–122. [in Ukrainian].
3. Karpusenko M.V., Karpusenko N.V. (2018) Stylistychni osoblyvosti syntaktychnykh struktur prezydentskykh debatuv (na materialy tretikh debatuv Kh. Klinton ta D. Trampa) [Stylistic features of the syntactic structures of the presidential debate (as illustrated by the third debate of H. Clinton and D. Trump)]. *Scientific Bulletin of the International Humanities University. Series: Philology*, 33. 2. 48–50. [in Ukrainian].

4. Losieva I.V. (2016) *Movnostylistychni osoblyvosti politychnoi polemiky kandydativ u prezydenty SShA (na materialy internet-dyskursu)* [Linguistic and stylistic features of the political controversy of US presidential candidates (based on Internet discourse)]. Diss. Cand. Of Phil. Sciences: 10.01.04. Ivan Franko National University of Lviv, 261. [in Ukrainian].
5. Prokopenko A.A. (2016) *Prezydentskyi dyskurs Baraka Obamy: kohnityvno-komunikatyvni aspekty*. [Barack Obama's Presidential Discourse: Cognitive-Communicative Aspects]. Synopsis diss. Cand. Of Phil. Sciences. V.N. Karazin KhNU, 23. [in Ukrainian].
6. Tkhir M.B. (2014) *Stvorennia imidzhu prezydenta v amerykanskomu politychnomu dyskursi: linhvokohnityvnyi ta komunikatyvno-kohnityvnyi aspekty (na materialy politychnykh promov Baraka Obamy)* [Creating the image of the president in American political discourse: linguocognitive and communicative-cognitive aspects (based on the political speeches of Barack Obama)]. Diss. Cand. Of Phil. Sciences: 10.01.04. Kherson State University, 295. [in Ukrainian].
7. Shevchenko I.S. (2009) *Interdyskursyvni politychnoho dyskursu* [Interdiscursivity of political discourse] *Scientific Bulletin of V.N. Karazin KhNU*, 848. *Romano-Germanic philology. Methods of teaching foreign languages*, 58. 53–57. [in Ukrainian].
8. Remarks by President Biden Ahead of the One-Year Anniversary of Russia's Brutal and Unprovoked Invasion of Ukraine. Transcript. URL: <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2023/02/21/remarks-by-president-biden-ahead-of-the-one-year-anniversary-of-russias-brutal-and-unprovoked-invasion-of-ukraine/> (Last accessed: 27.08.2023)